

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 188/22

2022 m. lapkričio 22 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose C-37/20 | *Luxembourg Business Registers* ir C-601/20 | *Sovim*

Kovos su pinigų plovimu direktyva: nuostata, pagal kurią informacija apie valstybių narių teritorijoje įsteigtų bendrovių tikruosius savininkus visais atvejais turėtų būti prieinama bet kuriam plačiosios visuomenės atstovui, yra negaliojanti

Chartijoje garantuojamų teisių suvaržymas, kurį lemia ši priemonė, nėra nei tikrai būtinas, nei proporcingas siekiamam tikslui.

Remiantis Kovos su pinigų plovimu direktyva¹ 2019 m. priimtas Liuksemburgo įstatymas², kuriuo įsteigtas Tikrųjų savininkų registras ir kuriame numatyta, kad į tą registrą turi būti įrašyti ir jame saugomi tam tikri įregistruotų subjektų tikrųjų savininkų duomenys. Dalis šios informacijos prieinama plačiai visuomenei, be kita ko, internete. Šiame įstatyme taip pat numatyta tikrojo savininko galimybė prašyti registro valdytojo *Luxembourg Business Registers* (LBR) tam tikrais atvejais apriboti prieigą prie tokios informacijos.

Šiomis aplinkybėmis *tribunal d'arrondissement de Luxembourg* buvo pateikti du ieškiniai: juos pareiškė Liuksemburgo bendrovė ir tokios bendrovės tikrasis savininkas dėl LRB atsisakymo apriboti plačiosios visuomenės prieigą prie su jais susijusios informacijos. Manydamas, kad dėl tokios informacijos atskleidimo gali būti neproporcingai suvaržomos atitinkamų tikrųjų savininkų pagrindinės teisės, šis teismas pateikė Teisingumo Teismui nemažai prejudicinių klausimų, prašydamas išaiškinti kai kurias Kovos su pinigų plovimu direktyva nuostatas ir pareikšti nuomonę dėl jų galiojimo, atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija).

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas (didžioji kolegija), atsižvelgdamas į Chartiją, pripažino **negaliojančia** Kovos su pinigų plovimu direktyvos nuostatą, kurioje numatyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, jog informaciją apie jų teritorijoje įsteigtų bendrovių ir kitų juridinių asmenų tikruosius savininkus visais atvejais **galėtų gauti bet kuris plačiosios visuomenės atstovas**.

Teisingumo Teismo teigimu, plačiosios visuomenės galimybė susipažinti su informacija apie tikruosius savininkus yra **didelis** atitinkamai Chartijos 7 ir 8 straipsniuose įtvirtintų **pagrindinių teisių į privatų ir šeimos gyvenimą ir asmens duomenų apsaugą suvaržymas**. Iš tikrųjų, atskleisti duomenys potencialiai neribotam skaičiui asmenų padeda gauti informacijos apie tikrojo savininko turtinę ir finansinę padėtį. Be to, pasekmės duomenų subjektams

¹ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015, p. 73), iš dalies pakeista 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843 (OL L 156, 2018, p. 43).

² 2019 m. sausio 13 d. Įstatymas dėl tikrųjų savininkų registro įsteigimo (*mémorial A*, Nr. 15).

dėl galimo piktnaudžiavimo naudojant jų asmens duomenis gali būti dar didesnės dėl to, kad, atskleidus plačiai visuomenei šiuos duomenis, jie gali būti ne tik laisvai prieinami, bet ir saugomi bei platinami.

Tai pripažinęs, Teisingumo Teismas nurodė, kad nagrinėjama priemonė Sąjungos teisės aktų leidėjas siekia užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui nustatydamas didesnę skaidrumą leidžiančią užtikrinti aplinką, kuri mažiau galėtų būti naudojama šiais tikslais. Jis pažymėjo, kad taip teisės aktų leidėjas siekia **bendrojo intereso tikslo**, galinčio pateisinti net didelius Chartijos 7 ir 8 straipsnyje įtvirtintų teisių suvaržymus, ir kad plačiosios visuomenės galimybė susipažinti su informacija apie tikruosius savininkus **gali padėti jį pasiekti**.

Vis dėlto, Teisingumo Teismas konstatavo, kad suvaržymas, kurį lemia ši priemonė, **neapsiriboja vien tuo, kas tikrai būtina, ir nėra proporcingas siekiamam tikslui**. Be to, kad nagrinėjamos nuostatos leidžia visuomenei atskleisti duomenis, kurie nėra pakankamai apibrėžti ar nustatytini, pagal Kovos su pinigų plovimu direktyvoje įtvirtintą tvarką **daug labiau** nei pagal ankstesnę tvarką (pagal kurią prieigos galimybę turėjo ne tik kompetentingos institucijos ir kai kurios įstaigos, bet ir bet kuris asmuo arba organizacija, kurie galėjo įrodyti teisėtą interesą) **sugaržomos** Chartijos 7 ir 8 straipsniuose garantuojamos pagrindinės teisės, **ir šio didesnio suvaržymo negali kompensuoti** dėl naujos tvarkos, palyginti su ankstesne, **galinti atsirasti nauda kovojant su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu**. Konkrečiai tariant, Komisijos nurodyti galimi sunkumai tiksliai apibrėžti tokio **teisėto intereso** buvimo atvejus ir sąlygas, negali pateisinti to, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas numatytų plačiosios visuomenės galimybę susipažinti su atitinkama informacija. Teisingumo Teismas pridūrė, kad neprivalomos nuostatos, pagal kurias valstybėms narėms leidžiama atitinkamai **informacijos apie tikruosius savininkus atskleidimą sieti su reikalavimu užsiregistruoti internetu ir** išimtinėmis aplinkybėmis **numatyti plačiosios visuomenės galimybės susipažinti su šia informacija išimtis**, savaime **negali įrodyti nei** siekiamo bendrojo intereso tikslo ir Chartijos 7 ir 8 straipsniuose įtvirtintų asmens teisių **pusiausvyros**, nei **pakankamų garantijų**, padedančių duomenų subjektams veiksmingai apsaugoti savo asmens duomenis nuo piktnaudžiavimo rizikos, **buvimo**.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

